

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΑΛΦΡΕΔΟΥ ΖΕΡΥ.—«**6ον Πάτωμα**», **Θέατρο Μαρίκας Κοτοπούλη.** Συνήθως ένα θεατρικό έργο πλέκεται γύρω από το κεντρικό δράμα ενός ή δύο ατόμων που προετοιμάζεται, φουντώνει, ξεσπά και λυτρώνεται σ' όλη την πορεία του έργου. Τάλλα πρόσωπα, όσο κι' αν ξεχωρίζει του καθενός ή ατομικότητα δεν έχουν άλλο σκοπό, από το να συντελέσουν, με την ιδιαίτερη δράση τους, στην έ-

ξέλιξη του κεντρικού αυτού δράματος. Έτσι αναγκαστικά υπάρχουν πρωταγωνιστάι και δευτερεύοντα πρόσωπα, κέντρο και περιφέρεια του έργου, διαβάθμιση στο σκηνικό φωτισμό, απομόνωση ζωής στον ατομικό πόνο.

Η εποχή μας που το ανήσυχο πνεύμα της ζήτησε να συλλάβει συνολικά τη ζωή, που ενδιαφέρθηκε ιδιαίτερα για τις ομαδικές εκδηλώσεις, ή εποχή που μίλησε για ομαδικά (ιδανικά στην παιδεία και για κοσμοπολιτικό πνεύμα στην Τέχνη, έρριξε και στο θέατρο νέες απόψεις κι' έδημιούργησε το ομαδικό δράμα. Δεν είναι πιά ο ατομικός πόνος που γίνεται το κέντρο του έργου, παρά η κοινή μοίρα ψυχών ομοιογενών, ομάδων που ζούνε τις ίδιες συνθήκες κι' υποφέρουν ή δρούν, κάτω από τους ίδιους συντελεστές. Μιά μικρή μάζα, με τον κοινό της ρυθμό, ζωντανεύει τώρα τη θεατρική δράση.

Κι' η μοίρα του κάθε ατόμου, διαγράφοντας το δικό της κύκλο, δέχεται στους μικρούς κύκλους των άλλων κι' όλοι μαζί φτιάχνουν μία μεγαλύτερη περιφέρεια, το πλατύ ομαδικό δράμα που άφορα περισσότερο τώρα την ανθρωπότητα παρά ένα ένα τα άτομα.

Τέτοιου είδους θεατρικά έργα έχομε δει και στον τόπο μας μερικά πολύ έκλεκτά. Στο θέατρο τις «Σκηνές του δρόμου», τους «Νοικάρηδες

της Κας Σάρπ» και το «6ο Πάτωμα». Στόν κινηματογράφο το «Grand Hotel», το «Κορίτσια με στολή» και μερικά άλλα. Έργα όλα ομαδικής ψυχολογίας ως ένα σημείο, πλατειού ανθρώπινου πόνου. Ένα από τα καλλίτερα και άσφαλως το άρτιώτερα παιγμένο από τα τρία θεατρικά, είναι το έργο του Ζερύ που παίζεται από το θίασο Κοτοπούλη. Ένας όλόκληρος κόσμος κινείται, βιοπαλεύει, αγαπά και προπαντός υποφέρει στο έκτο πάτωμα μιάς πολυκατοικίας της Μονμάρτης. Έφτά δωμάτια κι' όμως πόση ποικιλία σε μορφές ζωής, στο ίδιο φτωχό και βασανισμένης που πλέει μέσα στη χίμαιρα και στην πλάνη ζητώντας—πόσο πρόσκαιρα—να ξεγελάσει τη δυστυχία που άποτελεί την ουσία της.

Αμφίβολοι καλλιτέχνες που ξεγελούν και ξεγελιούνται με την σίγλη ενός προβληματικού ταλέντου, ψυχές που λαχταρούν τη μεγάλη ζωή και συνθηκολογούν με τη μοίρα τους, χωρίς να διπλώσουν τα φτερά του όνειρου, βιοπαλαιστές που μοχτούν αδιάκοπα για τη μέτρια ζωή τους, ήθικά ναυάγια που συγκρατούνται άκομη στην επιφάνεια με τα τελευταία ύπολοιμα άνθρωπισμού και καλωσύνης και που κυλούν όλοένα στο μοιραίο χαμό τους... Ένας κόσμος πικρός, μελαγχολικός μ' α καλόκαρδος, δραματικός σ' όλη την έκταση και το βάθος του, γεμίζει το 6ο πάτωμα με τη ζωτικότητα και το δράμα του και καίζει συμφωνικά μιά περίφημη ένορχηστρωμένη ομαδική μελωδία. Ένα άγνό αίσθημα τολμά να φυτρώσει, σ' α νούφαρο πάνω στο μικρό αυτό

τέλμα και φυσικά δηλητηριάζεται απ' τις αναθυμιάσεις του. Η Άνιές, ή άγνότερη κι' ή σεμνότερη ψυχή του μικρού αυτού κυκλου δίνεται όλόψυχα με την άφωσίωση και την τυφλή πίστη μιάς παρθενικής διψασμένης ψυχής και ζητά ύστερα να πληρώσει με τη ζωή της τη μικρή στάλα χαράς που δοκίμασε. Μιά άλλη παραμερισμένη κι' άδικημένη ψυχή τη λυτρώνει με την άγνη άφωσίωσή της.

Όστόσο το μικρό τουτο δράμα δίνεται αναπόσπαστα με το δράμα των άλλων και χύνεται μέσ' την άτμόσφαιρα του 6ου πατώματος που πλημμυρίζει και μεταδίδεται λίγο λίγο στο θεατή, γεμίζοντάς τον από την πίκρα και την άλήθεια της. Πίκρα βαθειά, που τ' αδιάκοπο κέφι του διαλόγου κι' ο πλοβτος του κωμικού στοιχείου δεν κατορθώνουν ούτε στιγμή ν' απαλύνουν.

Μέ ιδιαίτερη άλήθεια χάρη συμπλέκονται κωμικές και δραματικές σκηνές που ή περίφημη σκηνογραφία μ' ας έπιτρέπει να παρακολουθομε συγχρόνως χωρίς να χάνουν καθόλου από το συγχρόνισμό ούτε οι πρώτες το κέφι της ούτε οι δεύτερες τη βαθειά της θλίψη. Κι' ένα άλλο άκομη μεγάλο προτέρημα που λείπει από τα άλλα ομαδικά δράματα που άνέφερα παραπάνω άκομη κι' από το περίφημο Grand Hotel της Βίκου Μπάουμ, μυθιοτόρημα άλλωστε διασκευασμένο σε σκηνικό έργο.

Ο σύνδεσμος των σκηνών και των ατομικών δραμάτων πετυχαίνεται τέλεια στο έργο του Ζερύ με τον όλοζώντανο τύπο της Κας Πεσκαλιέ, που ή διαρκής παρουσία της κι' ή έλεύθερη κι' άνετη είσοδος της σ' όλες τις μικροιστορίες και σ' όλα τα δωμάτια του 6ου πατώματος είναι ο κρίκος της συνοχής, ή κεντρική νά πουμε μορφή, όχι βέβαια στη δράση μ' α στο άνέβασμα, στο δέσιμο των σκηνικών λεπτομερειών.

Κι' ήταν άπαραμίλλη ή κ. Κοτοπούλη σ' αυτό το ρόλο, γέμισε τη σκηνή, πρόφταινε σε όλα, συμπλήρωνε, φώτιζε κι' έξηγουσε. Μιά άκράτητη περιέργεια που συμπλήρωνε, φώτιζε κι' έξηγουσε. Μιά άκράτητη περιέργεια που σουαγωνιζόταν μιά άτέλειωτη καλωσύνη. Η ψυχή θάλεγε του 6ου πατώματος. Άληθινή χαρά να τη βλέπεις.

Μ' α για το παίξιμο γενικά πρέπει να το πούμε. Όλοι οι ήθοποιοί έπαιξαν ώραια προσαρμοσμένοι στο πνεύμα και την άτμόσφαιρα του έργου. Ο κ. Γιαννίδης τί έξαιρετικός καλλιτέχνης! Ο κ. Παπ' ας στον άντιπαθητικό ρόλο του τόσο ανθρώπινος, πούκανε συγγνωστές τις άδυναμίες του, και τον άτίθασο τυχοδιωκτισμό του. Ο κ. Λογοθετίδης βαθύτατα δραματικός και τρυφερός σ' αν πατέρα, και λεπτά κωμικός σ' αν λαϊκός μυθιοτογράφος. Η κ. Χαλκούση μετρημένη κι' αίνιγματική στον περιέργο ρόλο της. Άφήκα στο τέλος τον κ. Μυράτ για να τονίσω ιδιαίτερα πώς σ' αυτό το έργο κέρδισε μιά μεγάλη νίκη. Πετυχαίνει συνήθως στους λαμπρούς έπιδειχτικούς νέους τους γεμάτους όμορφιά νιάτα και ζωτικότητα. Πώς θ' α μπορούσε να

δώσει τόσο άληθινά και τόσο βαθειά, την πονεμένη και κλεισμένη στον έαυτό της ψυχή του άπλου εργάτη, δέν το περιμένα. Η βουβή παρουσία του, τόσο εύγλωττη σ' έκφραση, στο δράμα της άγαστημένης γυναίκας, ή άφωσίωση κι' ο άλτρουϊσμός μιάς δειλής τιμιας ψυχής δόθηκε με άληθινή κατανόηση.

Γενικά το άνέβασμα του έργου, ή κίνηση των ήθοποιών, τα κοστούμια και κάθε τί ήταν ό,τι χρειαζόταν.

Η σκηνογραφία με το κεντρικό πλατύσκαλο και τις πόρτες των δωματίων και τις δυο κυριώτερες κάμαρες στην κάθετο τομή τους συντέλεσε πολύ στο ζωντάνεμα του ομαδικού δράματος.

Μιά από τις καλλίτερες φετεινές θεατρικές παραστάσεις στο σύνολό της.

Σ. ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ-ΠΑΠΑΔΑΚΗ